

Ni eufòria, ni depressió, ni tot el contrari, com el resultat del mateix referèndum. La sensació majoritària entre els dirigents d'Esquerra era la d'un cert alleugeriment per haver "salvat els mobles". "No ha anat malament, no?", "Bé, encara, encara..." o "vist com anaven les coses, no està malament", expressions d'aquesta mena eren les que s'intercanviaven membres de la formació independentista en els passadissos de la seu de seguiment dels resultats del referèndum. L'alt índex d'abstenció ha estat el xarop amarg per poder superar un referèndum que per als independentistes va acabar plantejant-se amb molts condicionants en contra. Eren molts els dirigents republicans que respiraven alleugerits per haver arribat, al seu parer, al final d'un procés en el qual havien estat nedant contra corrent.

Per desconeguda, l'abstenció permeirà, deia un dirigent de la formació, que tothom pugui fer la interpretació que més li convingui. A continuació deia, que ell creia que la campanya del referèndum s'havia polaritzat entre el PSOE i el PP i que això havia neutralitzat molts votants del "no" procedents dels sectors catalanistes. Una interpretació que coincidia amb la que va fer el president de la formació, Josep-Lluís Carod-Rovira, en la compareixença davant dels mitjans de comunicació durant la nit electoral, acompanyat de diversos representants de la cúpula de la formació. El dirigent republicà va afirmar que en la polarització entre socialistes i populars a Catalunya sempre hi surt perdent el PP, però que en aquest cas, també ha perjudicat ERC.

Val dir que, en el repertori de les declaracions en nits de comicis, el dirigent republicà va introduir un element nou: reconèixer que quan no es guanya no es guanya. Per primer cop, un dirigent polític ha admès en les valoracions d'una nit de comicis que la proposta que la seva formació defensava no ha guanyat. Carod-Rovira afegia, però, que la baixa participació ha de fer reflexionar tota la classe política catalana. I tot i acceptar els resultats, també anunciava amb contundència que en cap cas l'aprovació d'aquest nou Estatut "posa un punt final a les reivindicacions de Catalunya" i que a partir d'ara la formació treballarà per aconseguir

El president d'ERC, Josep-Lluís Carod-Rovira, acompanyat per la direcció de la formació, en la compareixença davant dels mitjans per jutjar els resultats del referèndum.

Salvats per la campanya

Esquerra afrontava el referèndum amb moltes incerteses: enquestes adverses, hegemonia de mitjans a favor del sí i la coincidència de vot amb el PP. L'alta abstenció, però, li ha servit de baló d'aire, malgrat la victòria indiscutible del sí en percentatge de vot.

que, en el futur, el proper cop que Catalunya vagi a unes urnes en un referèndum "sigui per decidir el que els pobles lliures poden decidir".

Els republicans consideren que l'alta abstenció s'explica, en part, per "la pèrdua d'il·lusió" en el text estatutari després d'haver estat retallat a Madrid, que ha donat com a resultat un text amb "poca ambició" política.

Declaracions al marge, els esforços entre els dirigents d'Esquerra –i en part de tothom– es concentraven a intentar trobar una pauta de conducta més o menys regular entre l'electorat que permetés fer una interpretació dels resultats del referèndum. I és que segons els republicans no hi ha hagut una conducta generalitzable a tot el territori sinó que els comportaments electorals estat molt diversos.

Però a banda d'això també hi havia interpretacions en clau interna. El resultat del referèndum –alt índex d'abstenció i victòria clara del sí–, a parer d'alguns dirigents republicans, pot servir com a bany de realisme a unes bases poc avessades a la duresa dels condicionants polítics. Alhora, la direcció també reconeix errors en la gestió del posicionament final de l'Estatut. Sigui així o no, Esquerra afronta ara un procés intern complex, en el qual ha de debatre els seus lideratges i les seves estratègies.

La campanya ha salvat Esquerra en l'episodi de l'aventura estatutària. Però ara comença una etapa tan o més complicada per a aquesta formació: decidir què fer un cop constatat que la via federal no passa per Espanya.

Enric Rimbau